TUDOR MAVRODIN

ORAȘUL CARE A FOST

COLȚURI DINTR-UN BUCUREȘTI PERSONAL

LiterNet.ro
2007

Redactor: Răzvan Penescu **rpenescu@liternet.ro**
Coperta şi prezentarea grafică: Tudor Mavrodin

ISBN-10: 973-122-006-2
ISBN-13: 978-973-122-006-2

Editura LiterNet
http://editura.liternet.ro
office@liternet.ro

Cred că fiecare om are un loc unde se întoarce. Cu pasul, cu amintirea sau cu visul.

Copil fiind, din blocul unde locuiau bunicii mei se vedea fosta stradă Regală. Pe colţ era o clădire veche cu acoperiş în cupolă şi mici ferestre ovale. Acolo, la unul din ultimele etaje locuiau studenţi, dacă-mi aduc eu bine aminte. Îi vedeam de fiecare dată când ieşeam pe balcon.

- Ştii clădirea de *vis-à-vis* de bunici?, m-a întrebat maică-mea într-o zi la telefon.

- Da, o ştiu. Ce-i cu ea?

- Au început să lucreze acolo. Cred că vor să o demoleze.

Două luni mai târziu, într-un miez de august torid, m-am întors la Bucureşti . Din clădire rămăsese doar faţada. Cupola şi tot acoperişul dispăruseră. Extraordinară senzaţie de *déjà vu*. Spun asta pentru că (tulburătoare coincidenţă) iată ce scria Camil Petrescu în 1933 despre o casă aflată chiar în faţa celei despre care vă vorbesc:

„Am luat-o în jos, spre dreapta, cu toată căldura, să văd cum se dărâmă casele pentru deschiderea bulevardului Brătianu. Eram nerăbdător, căci nu fusesem pe acolo din ajun. Casei din dreptul străzii Regale îi ridicaseră acoperişul şi rămăsese acum aşa, cu pereţii tapetaţi, între care fusese viaţă de familie, de s-ar fi putut uita cineva de la etajul casei Visante să vadă înăuntru, ca într-un corp omenesc, deschis pe masa de operaţie. Negreşit, mobilier nu mai era, dar albastrul tapetului închisese scene de viaţă: iubire, necazuri, naşteri, vizite; era întreagă soba la gura căreia stătuse desigur vreo femeie gânditoare, alăturea era soneria mică în perete. Şi acum era un gol de nămiază până în adâncurile luminoase, arzătoare ale cerului.“ *(Patul lui Procust)*.

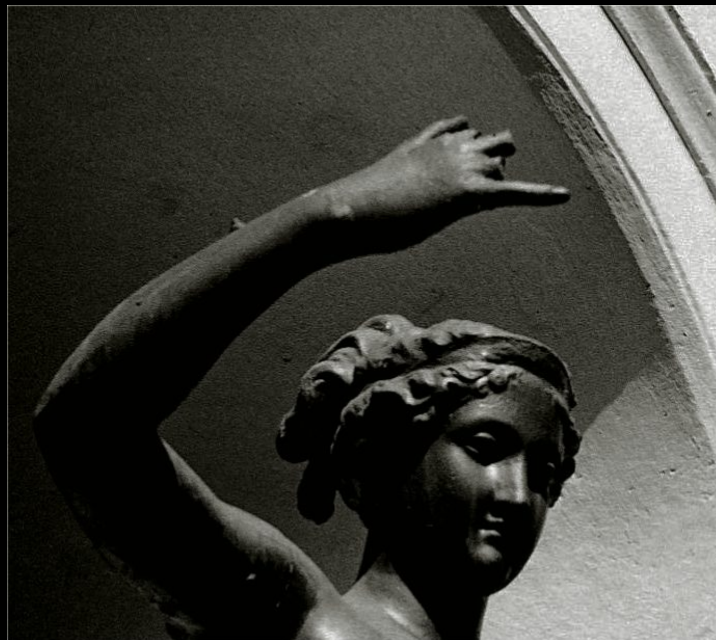
Aveam la mine un aparat foto de buzunar. Am dus aparatul la ochi şi am declanşat, de sus, de la balcon. Am fotografiat clădirea fără să-mi pese de încadrare sau de altceva. Este o poză care, exceptându-mă pe mine, nu-i va comunica nimănui, niciodată, aproape nimic. Aş putea zice că documentează doar starea mea din acea clipă.

Atunci am avut ideea să fotografiez Bucureştiul în puţinele zile pe care le mai aveam până să plec înapoi la New York. Eram conştient că într-un an sau doi unele locuri nu vor mai exista; vor fi dărâmate sau (ideal) renovate. Poate chiar acum, când scriu, unele din imagini sunt deja istorie. Şi pentru că îmi era imposibil să fotografiez singur un întreg oraş am ales doar unele colţuri.

Am făcut câteva sute de fotografii din care le-am ales pe cele de faţă. Nu le-am dat nume (fotografia X a fost făcută pe strada Y) pentru că asta e prea puţin important atâta timp cât ceea ce mi-am propus a fost să pot arăta oraşul ca într-un mozaic - mici colţuri cimentate unele lângă altele.

Acesta este Bucureştiul meu. Nu cred că aş putea să spun despre el că este altceva decât un Bucureşti personal - oraşul pe care l-am urât, l-am iubit şi l-am lăsat în urmă, oraşul în care m-am născut şi unde am trăit primii douăzeci şi cinci de ani. Aici am învăţat să merg, în ziua cutremurului din '77. Pe străzile lui m-am înroşit când am sărutat prima oară o fată şi prin parcurile lui m-am pierdut când chiuleam de la liceu. Copil, pe asfaltul lui mi-am julit genunchii.

În spatele acestei pagini sunt imaginile, dar înainte de a le lăsa să curgă vreau să mai adaug ceva. Terminasem de făcut fotografiile şi cineva m-a întrebat cum găsesc oraşul. „O splendidă tristeţe“, i-am răspuns. Aşa şi era. Ca de fiecare dată găsisem Bucureştiul altfel decât îl lăsasem, locuri noi şi oameni schimbaţi. Atunci am avut al doilea *déjà vu*: un fragment găsit într-o carte publicată cu exact o sută de ani(!) în urmă: Henric Stahl - *„Bucureştii ce se duc“*. Transcriu cele scrise acolo păstrând ortografia de atunci:

„Cu noile bulevarde, nefolositoare imitaţie parisiană, care răscolesc fără milă pitoreştile cartiere bătrîneşti, cu mania alinierii milităreşti a străzilor, cu dărîmarea pe rînd a hanurilor, a caselor vechi romăneşti, spre a le înlocui cu pedante clădiri imitate după cele mai lipsite de gust arhitecturi apusene, dispar, zi cu zi, urmele trecutului Bucureştilor. [...] Cred că nu ar trebui să se dărîme casă, să se alinieze stradă fără obligativitatea fotografierii înnainte şi după prefacere, ca să se poată urmări, an cu an şi zi cu zi, înfrumuseţarea oraşului ori vinovata distrugere a urmelor trecutului ne ajunse încă la ceasul fatalei peiri.“

Acum o sută de ani, deci, faţadele acestea descompuse ale oraşului înlocuiau un Bucureşti ce mai păstra umbre din Fanar. Astăzi, i-a venit vremea Micului Paris să se ducă. Cred că este normal să fie aşa, oricât ne-ar mâhni. Cel mai important lucru este să nu-l uităm şi mai ales să-l fotografiem.

Tudor Mavrodin

CINEMA
DACIA
DACIA

64